Beck Depresyon Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Beck Depresyon Envanteri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17345

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Beck Depresyon Envanteri (BDE), dünya çap?nda en yayg?n kullan?lan öz bildirime dayal? psikometrik araçlardan biri olan orijinal Beck Depresyon Envanteri'nin (BDI) Türkçe adaptasyonudur. BDE, bireylerdeki depresif semptomlar?n varl???n? ve ?iddetini h?zl? ve etkin bir ?ekilde ölçmek amac?yla geli?tirilmi?tir. Türkiye'deki uyarlama çal??mas?, psikolog ve ara?t?rmac? Nesrin Hisli taraf?ndan 1989 y?l?nda gerçekle?tirilmi? olup, özellikle üniversite ö?rencileri popülasyonunda geçerlik ve güvenirlik standartlar?n? sa?lam??t?r.

BDE, bireyin bili?sel, duygusal, somatik ve motivasyonel alanlardaki tipik depresyon belirtilerini de?erlendiren 21 maddeden olu?maktad?r. Ölçek, klinik de?erlendirme ve geni? ölçekli ara?t?rma çal??malar?nda temel bir tarama ve ?iddet belirleme arac? olarak kabul edilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Depresyon, Beck Depresyon Envanteri, Psikometrik, Öz Bildirim Ölçe?i, Nesrin Hisli, Depresif Belirtiler.

Yazarlar

Orijinal Ölçek Geli?tiricisi: **Aaron T. Beck**. Türkçe Uyarlama Sorumlu Yazar?: **Nesrin Hisli**.

Amaç

Beck Depresyon Envanteri'nin temel amac?, bireylerin son iki hafta içindeki depresif duygudurumlar?n?n, bili?sel çarp?tmalar?n?n ve somatik ?ikayetlerinin yo?unlu?unu nicel olarak belirlemektir. Bu araç, klinik ortamlarda tan? sürecine yard?mc? olmak, tedavi etkinli?ini izlemek ve epidemiyolojik çal??malarda depresyon prevalans?n? (yayg?nl???n?) saptamak için tasarlanm??t?r.

Ölçe?in 4'lü Likert derecelendirme yap?s? sayesinde, depresif belirtilerin derecesi objektif bir skorlama ile ifade edilebilir, bu da ara?t?rmac?lara ve klinisyenlere kar??la?t?rmal? veri sa?lar.

Yap?

BDE, depresif bozuklu?un çok boyutlu do?as?n? yans?tan bir psikolojik yap?y? ölçmektedir. Ölçek, melankoli ve umutsuzluk gibi duygusal durumlar?n yan? s?ra, ki?inin kendine yönelik olumsuz de?erlendirmeleri (suçluluk, ba?ar?s?zl?k hissi), bedensel kayg?lar (uyku, i?tah de?i?iklikleri) ve sosyal geri çekilme gibi belirtileri kapsar. Bu yap?, Bili?sel Davran??ç? Terapi (BDT) kuramc?s? Aaron T. Beck'in depresyonun bili?sel üçlüsü modeline dayanmaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Türkçe adaptasyon çal??mas?nda belirlenen faktörler, depresyonun temel bile?enlerini temsil etmektedir: Umutsuzluk, Kendine Yönelik Olumsuz Duygular, Bedensel Kayg?lar ve Suçluluk Duygulan?mlar?. Bu faktörler, ölçe?in yap? geçerli?ini destekler niteliktedir.

Geçerlik

Türkçe adaptasyonun geçerlik çal??malar?, Nesrin Hisli'nin 1989 tarihli makalesinde detayland?r?lm??t?r. Bu çal??ma, ölçe?in Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu test etmi? ve üniversite ö?rencileri örnekleminde geçerli sonuçlar verdi?ini göstermi?tir.

Geçerlik çal??malar?, genellikle kriter geçerli?i ve yap? geçerli?i yöntemlerini içerir. BDE'nin, depresyonu ölçen di?er klinik araçlarla yüksek korelasyon göstermesi beklenir (kriter geçerli?i). Hisli'nin çal??mas?, BDE'nin Türkçede depresif semptomlar? do?ru ve anlaml? bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlam??t?r.

Güvenirlik

Güvenirlik (reliability), bir ölçüm arac?n?n tutarl?l???n? ifade eder. BDE'nin güvenirlik çal??malar?, genellikle iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa) ve test-tekrar test yöntemleriyle de?erlendirilir. Orijinal BDI ölçekleri yüksek iç tutarl?l??a sahiptir (genellikle 0.80 üzeri).

Hisli'nin uyarlama çal??mas?, BDE'nin Türk üniversite ö?rencileri popülasyonunda yüksek ve kabul edilebilir düzeyde bir iç tutarl?l??a sahip oldu?unu rapor etmi?tir, bu da ölçe?in farkl? zamanlarda veya farkl? madde gruplar?yla benzer sonuçlar verebildi?ini göstermektedir.

Faktör Analizi

Beck Depresyon Envanteri'nin Türkçe uyarlamas? üzerinde yap?lan faktör analizi sonucunda toplam **21 madde** için 6 alt boyut belirlenmi?tir. Ancak, bu alt boyutlardan 4 tanesi psikolojik aç?dan anlaml? bulunarak yorumlanm??t?r.

Umutsuzluk Boyutu: (9 madde) Depresif ruh durumu ve gelece?e dair olumsuz beklentileri içerir.
Ki?inin Kendisine Yönelik Olumsuz Duygular? Boyutu: (3 madde) Kendini suçlama ve yetersizlik hislerini kapsar.
Bedensel Kayg?lar Boyutu: (2 madde) Bedensel imaj ve fiziksel ?ikayetlerle ili?kilidir.
Suçluluk Duygulan?mlar? Boyutu: (2 madde) Yo?un suçluluk duygular?n? ölçer.

Geriye kalan 4 madde, a??rl?kl? olarak Uyku Bozuklu?u gibi somatik semptomlarla ilgili olup, faktör yap?s? içerisinde yeterince güçlü bir ?ekilde yüklenmedi?i için ayr? bir boyut olarak yorumlanmam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon), Öz Bildirim Envanteri

Format: Toplam 21 madde. Her madde 4 seçenekli (0'dan 3'e kadar) 4'lü Likert ölçe?i kullan?larak derecelendirilir.

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Klinik ve non-klinik yeti?kin popülasyonlar.

Age Group: Ergenlik dönemi sonu ve yeti?kinlik (Özellikle üniversite ö?rencileri üzerinde standardize edilmi?tir).

Population Details: Türkiye'deki üniversite ö?rencileri için geçerlik ve güvenirlik çal??mas? yap?lm??t?r.

Test Methodology: Bireysel veya grup olarak uygulanabilen, ka??t-kalem veya dijital formatta sunulabilen, kolay ve h?zl? skorlanan bir öz bildirim testidir. Derecelendirme: 0= Depresyonla ?lgili Olumlu ?fadeler (Belirti yok) - 3= Depresyonla ?lgili Olumsuz ?fadeler (Belirti ?iddetli).

Anahtar Kelimeler

Psikoloji, Klinik De?erlendirme, BDE, Öz Bildirim, Likert Ölçe?i, Depresif Bozukluk, Psikometri.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: N/A

Affiliation Email addresses: nesrinhislisahin@gmail.com

Correspondence Address: N/A

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Beck Depresyon Envanteri'nin orijinal formu (BDI), telif hakk?na tabidir ve ticari amaçl? kullan?m? genellikle ücret gerektirir. Türkçe adaptasyonun (1989) akademik amaçl? kullan?m? için sorumlu yazar Nesrin Hisli ile ileti?ime geçilmesi önerilmektedir.

Uyarlama Y?l?: 1989.

Ölçe?in orijinal PDF'i buradan indirilebilir: beck-depresyon-envanteri-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Hisli, N. (1989). Beck Depresyon Envanterinin üniversite ö?rencileri için geçerli?i, güvenirli?i. *Psikoloji dergisi*, *7*(23), 3-13.

Makalenin orijinal ba?lant?s?: turkpsikolojidergisi.com

Beck Depresyon Envanteri Maddeleri

A?a??daki maddeler, Türkçe adaptasyon çal??mas?nda belirlenen faktör yap?s?n? göstermektedir:

Toplam 21 madde.
6 alt boyut bulunmu? ancak 4 tanesi yorumlanm??t?r.

Yorumlanan Boyutlar:

Umutsuzluk Boyutu (9 m) :Depresif ruh durumu.
Ki?inin Kendisine Yönelik Olumsuz Duygular? Boyutu (3 m) : Kendini suçlama.
Bedensel Kayg?lar Boyutu (2 m) :Bedensel imaj.
Suçluluk Duygulan?mlar? Boyutu (2 m) : Suçluluk duygular?.

Yorumlanmayan Boyutlar:

Yorumlanmayan Boyutlar (4 m): Uyku Bozuklu?u.

ARABPSYCHOLOGY.COM